

Освітній проект - школа національного відродження

Національно-патріотичне виховання – складник усіх ланок навчально-виховного процесу. Воно передбачає формування національної свідомості, любові до рідної землі, свого народу, бажання працювати задля розквіту держави, готовності її захищати; забезпечення духовної єдності поколінь, виховання поваги до батьків, прадідів, культури та історії рідного народу, формування високої мовної культури, оволодіння українською мовою; прищеплення шанобливого ставлення до культури, звичаїв, традицій рідного народу.

Школа виховує свідомих громадян України. Працюємо так, щоб випускники мали сформованість основних понять про народ, націю, суспільство, державу, усвідомлювали себе патріотами й гуманістами, які можуть і мають добросовісно впливати на розбудову українського суспільства, правової демократичної держави. Мали почуття свободи, людської та національної гідності, знали історію, культуру свого народу, його традиції, звичаї та обряди. Толерантно, шанобливо ставилися до представників інших народностей, їх культури, релігій, традицій.

Сучасний світ, складний і мінливий, вносить певні зміни у свідомість особистості, викривлює сприйняття честі, гідності, духовності. Прагнемо, щоб у світосприйнятті кожного на першому місці були загальнолюдські цінності. Тому переконані, що національне виховання повинно проходити червоною ниткою упродовж усього періоду навчання школярів, забезпечувати всебічний розвиток здібностей і обдарувань особистості, які сприятимуть інтелектуальному формуванню громадянина, здатного до самостійного мислення, діяльності на благо держави. З цього переконання і народилася ідея виробити власну модель випускника школи й напружено працювати над формуванням тих якостей, які окреслені нею.

Своїми завданнями вбачаємо

- організацію виховного процесу в класних колективах та в роботі з батьками на засадах народної національної педагогіки;

- Залучення школярів до вивчення рідної землі;

- розвиток кращих якостей дослідників та патріотів отчого краю, України.

- передачу молодому поколінню соціального досвіду, багатства духовної культури народу, його національної ментальності, своєрідного світового бачення;

- об'єднання зусиль у справі виховання особистості батьківської громади, позашкільних закладів, представників держаної влади, громадських організацій.

Залучаємо якнайбільше дітей до керування різними видами діяльності шкільного й класного колективів, краєзнавчо-пошукової роботи. Це підвищує рівень роботи закладу, підсилює ефективність виховання, інтерес до роботи, переконує, що цілі й завдання вірні. Разом із школярами прагнемо засвоєння кожною особистістю культури рідного народу, його національного духу, способу життя та історико-культурної спадщини. Переконані, що досягти позитивного результату, виконати заплановане зможемо, коли будемо працювати за такою моделлю:

Впевнені, що робота, побудована таким чином,

- формує національну свідомість, самосвідомість і характер;

- забезпечує духовну єдність поколінь;

- виховує повагу і любов до батьків, рідної землі та історії свого народу;

- створює умови для розкриття, розвитку здібностей учнів, самовизначення та громадянського становлення;

Ціннісне ставлення особистості до народу, держави – особлива сторінка у виховному процесі. Це цілий комплекс заходів, що дозволяє розкрити неповторну індивідуальність кожної дитини. Навчальний заклад – маленька держава, яка має свої атрибути: гімн, герб. У школі щотижня проводяться загальношкільні лінійки, які розпочинаються славетною піснею. Слова написала випускниця закладу, а нині учитель української мови та літератури Босікова Ольга Василівна. Музику створив талановитий учитель музичного мистецтва Супрун Анатолій Іванович.

Інтер'єр навчального закладу є дієвим доказом того, що корінь нашого народу там, де живуть батьки, діди, прадіди. Коридори школи рясніють світлинами історичних місць рідного краю. Вивчення місцевої минувшини сприяє формуванню в молоді історичної свідомості та національної гідності. Стендовий матеріал в кабінетах історії, української мови, української літератури використовують учителі при проведенні уроків, виховних годин, свят. Доторкнутися до малої Батьківщини допомагають підготовлені екскурсороуди (учні середніх і старших класів).

З метою виховання відчуття національної свідомості педагоги намагаються відкрити невідомі джерела народних традицій, звичаїв і прилучити до їхньої чистоти майбутніх громадян. У школі вчителі постійно підтверджують культ рідної мови, культуру спілкування. На прикладах життя письменників, громадських діячів, історичних осіб вчителі нашої школи показують красу людських вчинків, почуттів, народні традиції, яких так неухильно дотримувались наші батьки, діди, прадіди. За приклад служить життєвий подвиг братів Сементовських, Галини Орлівни, Василя Симоненка, Володимира Малика, Петра Лубенського. Вони нічого не просили від України, а просто любили її синівською всепопеляючою любов'ю, належали своєму народові до останнього подиху.

Офіційна святкова форма школярів – вишиванки. Знати свій народ – це знати його минуле, берегти сучасне для майбутніх поколінь, мамину пісню, яка посіяла в наші душі зернята добра, не забувати батьківської хати, стежини до школи, від якої ми йдемо у широкий світ, знати ремесла славного українського народу, знати своїх земляків, про яких давно забули, свої корені та думати про те, без чого не мислиться жоден народ: його звичаї, традиції, обряди, пам'ять про минуле

Осмилення історії всієї України можливе лише через пізнання історії своєї малої Батьківщини. Знання про рідний край так само необхідні для духовного розвитку дитини, як уміння читати й писати. Вивчення місцевої минувшини сприяє формуванню в молоді

історичної свідомості та національної гідності.

Метою краєзнавчої роботи є поглиблення відомостей про свій рідний край, його природу, життя людей, розвиток інтересу до шкільних предметів історичного циклу. Важливим аспектом у проведенні краєзнавчої роботи в школі є викладання спецкурсу історичного краєзнавства «Історія Полтавщини». Досвід показує, що формуванню цілісної історичної свідомості сприяє поєднання вивчення історії України з історією краю (Полтавщини, Лубенщини, сіл Калайдинцівської сільської ради) та минулим власної родини. Діти усвідомлюють свою причетність до пращурів, їх культурної спадщини, розуміють, що вони є зв'язуючою ланкою між минулим і прийдешнім поколіннями.

Нестандартні уроки, зустрічі з цікавими людьми (письменниками, науковцями, краєзнавцями), літературно-мистецькі свята («Шевченкова верба в моєму селі», «Горнись до тебе, Україно», «Моє село оспіване в піснях»), вечори відпочинку, вікторини («Люби та знай свій рідний край», «Літературна Лубенщина»), конкурси образотворчого напрямку, на кращого читця поезій, турніри та естафети, дні здоров'я («Козацькі забави», «Вперед, українки»), козацькі свята («Козацькому роду нема переводу»), уроки в краєзнавчому музеї – ось неповний перелік добрих справ, спрямованих на підвищення ефективності навчально-виховного процесу та формування в особистості ціннісного ставлення до святинь рідного краю, національних і загальнолюдських цінностей. Педагогічний колектив прагне, щоб батьки, діти завжди відчували високі ноти духовності, любові до рідного краю, до тих, хто поруч.

Добра традиція започаткована в нашому закладі: батьки перев'язують рушниками своїх дітей-випускників на святі Останнього дзвоника. Одинадцятикласники на згадку дарують рідній школі рушник, на якому вишито прізвища, імена учнів і класного керівника. Чотири роки поспіль у січні відбувається дійство, присвячене рідній Україні. Вчителі та учні одягають вишиванки, засвідчуючи свою українську сутність. Показують майстер-класи умільці народних промислів, проводяться конкурси на кращу інсценізацію української жартівливої пісні, школярі демонструють народні костюми. Відбувається виставка народних сімейних реліквій. Нескінченний потік позитивних емоцій дарує присутнім *ярмарок українських страв*, у якому беруть участь діти 1-11 класів. Господарі щиро запрошують жителів країни Знань, гостей купити і скуштувати саме їхні страви: вареники, пиріжки, деруни, печиво, узвар...

Наприкінці вересня односельці святкують *День села*. Мов ластівки до своїх домівок з'їжджаються колишні випускники рідної школи, нині поважні і шановані уродженці села, доля яких розкидала по Україні і за її межами, місцеві народні умільці, аматори слова та

пісні. Активними учасниками дійства є школярі.

Шанують, підтримують калайдинчани народних умільців свого краю. Повагу до їх таланту, зацікавленість їхньою справою, захоплення майстерністю намагаються передати молодому поколінню. Стараннями директора школи С.І.Мисника у навчальному закладі щороку проходить акція «*Талановитий мій народ*». До школи запрошуються майстри народних промислів. Умільці не лише показують готові вироби, а й демонструють процес їх виготовлення. Для дітей цікаво, як Г. Ф. Різуненко плете кошики, Д. Д. Різуненко в'яже віники, Н. Г. Євдашко вишиває, В. Д. Панченко створює картини із природного матеріалу. Обов'язковими виховними заходами є відзначення *Дня козацтва, Дня прапора, Соборності України, Дня пам'яті героїв Крут*

Розповідь про відважну боротьбу 300 студентів і 10 старшин за світле майбутнє українського народу у грізний 1918 рік готують старшокласники. Хвилиною мовчання вся шкільна громада вшановує хоробрих героїв, які полягли в страшному бою під Крутами.

□ Захоплено, емоційно проходить фестиваль «*Моя сім'я – частина України*», на якому батьки і діти заворожують присутніх майстерною акторською грою. Виступи батьківських художніх колективів «Вербиченька», «Калина», «Горлиця» є окрасою будь-якого свята.

Активно залучаємо школярів до відтворення народних звичаїв, обрядів, традицій. Бо це є «живим, вічним джерелом педагогічної мудрості», «зосередженням духовного життя народу». Педагогічне значення народних звичаїв і традицій полягає в тому, що вони є результатом виховних зусиль народу протягом багатьох віків як незамінний виховний засіб. Через систему традицій кожен народ відтворює себе, свою духовну культуру, характер і психологію у власних дітях. Напередодні Нового року у стінах актового залу школи лунають веселі щедрівки, учні розігрують обряд кусання калити, велично й урочисто відзначають *День Святого Миколая*.

Першою ластівкою пошукової роботи був загін «Пам'ять» (керівник Мисник С.І.). Ініціативу загонівців «свято берегти пам'ять про історичне минуле» підтримали педагогічний та учнівський колективи, громада. Фотоматеріали, свідчення очевидців, архівні документи були зібрані у шкільному музеї, збираються і до сьогодні, широко використовуються у навчальному процесі (на уроках, святах, зустрічах, семінарах, заняттях гуртка).

Краєзнавчо-пошукові загони «Берегиня», «Незабудка», «Оберіг», «Краєзнавець» представили громадськості відомості про життя і діяльність братів Сементовських, Галини Орлівни, славетних земляків сучасності. Розповіли Україні про історію рідного села, життя односельців у роки голодомору, Великої Вітчизняної війни.

Краєзнавчо-пошукові загони протягом кількох років досліджували, вивчали і проаналізували найцікавіший і найвидовищніший обряд українців - весілля. Пошуківці опрацювали матеріал, записаний українським етнографом і фольклористом Костянтином Максимовичем Сементовським у с.Калайдинцях. Порівнявши весільну обрядовість кінця ХІХ ст. та сучасну, написали сценарій та відтворили найбільш яскраве дійство родинної обрядовості. Загонівці віднайшли відомості письмової згадки в архівних документах про Кравцівське джерело; дослідили родоводи членів загону «Оберіг», опрацювали історію Свято-Андріївського храму у рідному селі; домоглися занесення до реєстру пам'яток регіонального значення Кравцівської криниці, столітнього дуба.

[Презентація](#)